

SWElife

Tillsammans för ett långsiktigt starkt life science i Sverige

Årsrapport 2024

Värdeoptimering som ger resultat

Life science-området har under året lyfts fram som ett av Sveriges absolut viktigaste, vilket tydligt återspeglas i den uppdaterade life science-strategin och genom satsningar i forsknings- och innovationspropositionen. Detta bådär gott inför framtiden.

Att Sverige står inför en hårdnande internationell konkurrens från andra länder som investerar kraftfullt inom sina life science-sektorer har nog inte undgått någon. Inte heller den allt tuffare ekonomiska situationen för både privat och offentlig sektor.

Detta till trots kan vi glädjas åt stora framgångar hos både de småbolag Swelife bidragit med finansiering under åren och de strategiska satsningarna. I Swelifes sista utlysning finansierades, tillsammans med Vinnova och Medtech4Health, tretton nya, innovativa hälsolösningar. Programmet har därmed finansierat över 190 projekt som bidrar till bättre hälsa och tillväxt i Sverige.

För att få ännu större utväxling av de strategiska insatser som Swelife har bidragit till, har vi fokuserat våra insatser på att ytterligare stärka programmets befintliga portfölj för att ännu mer kraftfullt stödja genomförandet av den nationella life science-strategin. Detta ger effekt.

Ett nationellt helhetsgrepp tas nu inom implementeringsområdet. Flera av Swelifes tidigare strategiska satsningar deltar gemensamt i arbetet med att ta fram en färdplan för implementering av precisionsmedicin i hälso- och sjukvården. Som komplement till detta går implementeringsprojektet Siish från klarhet till klarhet och har redan levererat över hälften av de uppsatta förbättringssprintarna för att innovation snabbare ska kunna införas i svensk hälso- och sjukvård. Vi är glada och stolta över att så tydligt kunna accelerera Swelifes bidrag till att patienter snabbare får tillgång till nya och innovativa lösningar.

Kliniska prövningar har länge lyfts som ett potentiellt styrkeområde för Sverige. Swelife finansierar ett strategiskt projekt som ska bereda vägen för ett nationellt partnerskap för kliniska prövningar. På så sätt kan Läkemedelsverket få ännu bättre förutsättningar för att kunna genomföra sitt uppdrag och etablera SweTrial. Här vill vi även lyfta

de fina framsteg som sker inom Swecarnet och Testbed Sweden som båda planerar nya och banbrytande kliniska studier i närtid. Sammantaget bidrar detta till nya och bättre behandlingar och stärker Sveriges position internationellt.

I både den uppdaterade life science-strategin och cancerstrategin har prevention fått en mer framträdande roll. Även om alla är överens om att förebyggande hälsoarbete är viktigt, är det ett utmanande område. För att samla och konkretisera preventionsarbetet bidrar Swelife både till att en nationell plattform inom preventionsområdet skapas och till konkreta, ekonomiska modeller för hälsofokuserade utfallskontrakt. Vi är övertygade om att detta kommer att förflytta positionerna framåt för hela Sverige.

Genom Bridge Sweden samordnas en rad infrastrukturer med SciLifeLab och Testa Center i spetsen för att underlätta utvecklingen av biologiska läkemedel. Arbetet accelereras nu genom fyra case-projekt som kommer att validera och vidareutveckla processer och stöd i hela innovationskedjan.

Tillsammans med våra fantastiska projekt fortsätter vi att bidra till den strategiska utvecklingen av ekosystemet för life science.

Eva Sjökvist Saers, ordförande Swelife
Peter Nordström, programchef Swelife

Swelife bidrar till life science-strategin

I höstas uppdaterades den nationella life science-strategins målsättningar. Swelife bidrar självklart till strategin. Här är några nedslag.

Precisionsmedicin

Swelife har under det senaste decenniet drivit flera initiativ inom precisionsmedicin, däribland Genomic Medicine Sweden, Sjukvårdsintegrerad biobankning och ett flertal ATMP-satsningar. Dessa projekt ingår nu i en nationell insats under ledning av hälso- och sjukvårdsdirektörerna från de sju universitetssjukhusregionerna. Målet är att ta ett helhetsgrepp om implementeringen av ny teknik och nya arbetssätt för att säkerställa att patienter får bästa möjliga vård och behandling utifrån sina behov.

"Målet är att hälso- och sjukvården i Sverige ska ges förutsättningar att ta vara på den otroliga utveckling som skett det senaste decenniet med nya teknologier, diagnosmetoder och läkemedelsbehandlingar, och därmed erbjuda våra invånare och patienter bästa möjliga stöd för en god hälsa."

*Jonas Claesson, hälso- och sjukvårdsdirektör inom Region Örebro län
Pressmeddelande*

Under hösten 2024 har en nulägesanalys genomförts för att kartlägga existerande resurser och utmaningar som behöver lösas. Den används som grund för en färdplan som ska styra ett samordnat och kraftfullt förändringsarbete framåt.

*Läs mer om hur Swelife bidrar till att stärka utvecklingen inom precisionsmedicin.
Sida 11*

» Bidrag till life science-strategin: område 3. (Delmål 3.1: Fortsatt utveckling och jämlik implementering av precisionshälsa och avancerade terapier.)

Kliniska prövningar

Kliniska prövningar innebär möjligheter för patienter att redan i utvecklingsprocessen få tidig tillgång till nya, effektivare behandlingar samtidigt som de bidrar till hälso- och sjukvårdens utveckling. Fler kliniska prövningar stärker life science-sektorn genom att prövningarna blir en viktig ingång för företag som investerar i forskning och produktion i Sverige.

» Bidrag till life science-strategin: område 1 och 4. (Delmål 1.2: Partnerskap för regional och nationell kraftsamling. Delmål 4.1: Fler kliniska prövningar av hög kvalitet.)

"Vi ser fram emot att samarbeta kring ett samlat svenskt erbjudande och hoppas att det i förlängningen leder till att Sveriges, och Nordens, attraktivitet som samverkanspart stärks"

Ann Ekberg Jansson, FoU-chef i Västra Götalandsregionen

Swelife har tidigare bidragit med underlag och rapporter. Nu finansierar programmet ett projekt som banar väg för ett nationellt partnerskap för kliniska prövningar genom att testa och utvärdera nyckelkomponenter. Arbetet sker i nära samarbete med Läkemedelsverket som fått ett regeringsuppdrag att föreslå åtgärder för att öka landets konkurrenskraft på området.

För att accelerera arbetet inom cancerområdet bidrar Swelife även med finansiering till initiativ som Swecarnet. Det är ett nationellt nätverk för car-T-cellsbehandlingar, vilket har behandlat över 230 patienter och effektiviserar kunskapsdelning. Inom Testbed Sweden har både ett ramverk och innovativt studieprotokoll utvecklats som stärker Sveriges internationella konkurrenskraft ytterligare.

Läs mer om hur Swelife bidrar till att stärka utvecklingen inom kliniska prövningar.

Sida 12

» Bidrag till life science-strategin: område 4 (Delmål 4.3: Implementering av forskningsrön och innovation i klinisk praxis.)

Implementering

Trycket på vården ökar samtidigt som resurserna minskar, vilket skapar ett akut behov av snabbare och kvalitetssäkrat införande av innovativa produkter och metoder. Inom Siish-projektet samarbetar aktörer från hälso- och sjukvård, akademi och näringsliv i de sju universitetssjukhusregionerna för att nyttja och sprida goda arbetsmetoder, stärka regionala innovationsstöd och påverka regelverket kring innovation. Målet är att skapa samordnade arbetsmetoder som möjliggör snabbare implementering av nya lösningar i vården nationellt. Swelife bidrar även med andra projekt som identifierar framgångsfaktorer för breddimplementering, bland annat med lärdomar från införandet av biobankslagen och sjukvårdsintegrerad biobanking.

Läs mer om hur Swelife bidrar till att stärka utvecklingen inom implementering.

Sida 14

"Behovet av nya lösningar som effektiviserar vården, frigör tid för vårdpersonalen, gör vården mer lättillgänglig och nära för patienterna har aldrig varit större. Om vi ska lyckas möta det behovet måste innovation bli en helt central del av hälso-och sjukvården, både gällande utveckling, implementering och spridning av nya innovativa lösningar. På så sätt skapar vi en vård som är värdefull för alla, från och med nu och framåt."

Debattartikel från Dagens Medicin, 29 januari 2025

Jubileumskonferens & Högnivåmöte

Swelife fyllde tio år under 2024. Det firade vi med en stor jubileumskonferens i april. Under hösten följde vi upp med ett högnivåmöte där behovet av satsningar på life science diskuterades.

Läs mer om jubileumskonferensen.
Sida 20

Jeanette Edblad (Life science-kontoret, Regeringskansliet) och moderatorn Christina Östberg Lloyd.

Cirka tvåhundra personer deltog under Jubileumskonferensen.

Ineras Patrik Sundström resonerade kring hälsodata under en "fireside chat".

Laurent Saunier (Vinnova) och den hattglada moderatorn Christina Östberg Lloyd.

Höstens högnivåmöte leddes av processledaren Kristian Wirsén – även känd från Stish-projektet.

Anna Beckman Gyllenstrand (Life science-kontoret, Regeringskansliet) tillsammans med sina kollegor.

Medtech4Healths Lena Strömberg och CGIs Thomas Anderzon.

Det var trångt men trivsamt på högnivåmötet.

Goda nyheter & starka leveranser

Swelife har bidragit till finansieringen av många projekt. Det är initiativ som ger starka resultat. Här är ett axplock av årets framgångar.

Carl Johan Sundberg tar emot pris på Forum för Forskningskommunikation

Sundberg till Hall of Fame

Professor Carl Johan Sundberg, projektledare för HälsaSverige, blev den första personen att ta plats i Forum för Forskningskommunikations Hall of Fame.

6900 nöjda astmatiker

Region Jönköpings län utvärderade piloten med Medituners astmaprodukt Asthmatuner som genomförts på vårdcentraler i länet 2021–23. Resultatet var ett styrkebesked: Asthmatuner kan ersätta årskontroller, minska besök och samtidigt ge en förbättrad lungfunktion. Det sparar pengar för hälso- och sjukvården och minskar lidandet för patienten. Asthmatuner ingår även nu i högkostnadsskyddet för vuxna och har använts av mer än 6 900 patienter.

Mia Phillipson och Evelina Vågesjö

1 000 000 kr till Ilya Pharma

Forskarna bakom Ilya Pharma, Mia Phillipson och Evelina Vågesjö, tilldelades Hans Wigzells Forskningsstiftelses vetenskapliga pris på en miljon kronor.

Framsteg och framgång

» Flera av projekten har fått vidare finansiering och kan utvecklas vidare. Bland annat har Stiftelsen för strategisk forskning finansierat fortsättningen av Prevention barnfetma och Analysplattformen i det nya projektet "Vända vågen av fetma till hälsa". Samma finansiär ligger bakom ApoGlyx satsning på en industridoktorand.

» Ett annat exempel är projektet Swaipp som har fått vidarefinansiering av Vinnova i satsningen Banbrytande innovationsmiljöer för framtidens hälso- och sjukvård. I Swaipp arbetar man framgångsrikt med implementering av screeningmetoder för cancervården.

» Prisregnet över Swelife-finansierade satsningar fortsätter. Bland annat fick forskarna bakom Sysmex Astrego Longitud-priset på åtta miljoner pund.

Goda nyheter & starka leveranser

Annette Säfholm och Eva Norell tog emot Arvid Hundal Scaleup Award i Köpenhamn och fick sällskap för en bild av tre av deras NOME-mentorer Morten Faester, Søren Anker Nielsen och Kirsten Söndersted-Olsen.

Prisutdelning för Gedea

Gedea Biotech hade stora framgångar i år. Bland annat erhöll man 2,5 miljoner euro av EIC Accelerator för fortsatt kommersialisering av pHyph, en antibiotikafri metod mot vaginala infektioner som Swelife finansierat i flera omgångar. Nordic Mentor Network for Entrepreneurship prisade företaget med Arvid Hundal Scaleup Award 2024.

Äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje, tillsammans med representanter från regeringen samt Alzheimerfondens generalsekreterare Liselotte Jansson, besökte AlzeCure Pharma i Huddinge. På bilden även Martin Jönsson, Johan Sandin och Pontus Forsell från AlzeCure

Ministerbesök hos Alzecure

Äldreminister Anna Tenje, representanter för Regeringskansliet och Alzheimerfonden besökte Alzecure tidigare i år. Alzecure är ett av Swelifes tidigast finansierade projekt som verkar inom alzheimer och sårläkemedel.

Exklusivt för Elypta

Elypta – som arbetar med plattformar för tidig upptäckt av cancer – har under året blivit medlem i exklusiva European Innovation Council Scaling Club. Det är en sammanslutning, finansierad av European Innovation Council, för mer än 120 europeiska deep tech-scale-ups som har en potential att bygga företag i världsklass och lösa stora globala utmaningar. Syftet är att skapa en stark tillväxt.

Swelifes styrelse

Styrelsen är beslutande organ med ansvar för programmets genomförande och strategiska utveckling. Den beslutar om programmets mål och prioriterar nya strategiska projekt och insatser för att åstadkomma dessa.

Styrelsen har en bred sammansättning – med representanter från akademien, näringslivet, patienter, myndigheter samt hälso- och sjukvården – som arbetar för hela life science-ekosystemet. Detta gör att styrelsen har en god förståelse och insyn i nuvarande och framtida behov, vilket ligger till grund för styrelsens prioriteringar av programmets insatser och utveckling.

Vi vill tacka Swelifes styrelse för det fina arbetet de lagt ned under 2024 och deras stora engagemang. Ledamöterna Helene Hellmark Knutsson och Marianne Larsson lämnar nu styrelsen. Ett särskilt tack till era värdefulla bidrag till Swelifes utveckling.

Swelife avslutas som program 2026 och styrelsen har därför, i enlighet med rekommendationer från nioårsutvärderingen, under året bedrivit ett aktivt strategiskt arbete för att utarbeta ett förslag på struktur för främjande av life science-ekosystemet i Sverige på systemnivå efter programavslut.

Ett första förslag presenterades på ett Högnivåmöte den 24 oktober. Baserat på diskussioner och medskick, samt nya förutsättningar efter lanseringen av forsknings- och innovationspropositionen, drivs nu strategiarbetet vidare.

Swelifes styrelse 2024

- » Eva Sjökvist Saers, styrelseaktiv inom life science, ordförande
- » Örjan Norberg, Region Västerbotten, 1 vice ordförande
- » Sofia Rydgren Stale, Sveriges Läkarförbund, 2 vice ordförande
- » Magnus Barkstedt, Eli Lilly
- » Andy Browning, ALIS och Uppsala universitet
- » Mathias Ekman, Microsoft
- » Marie Gårdmark, RegSmart
- » Helene Hellmark Knutsson, Länsstyrelsen Västerbotten
- » Marika Hellqvist Greberg, Gothia Forum, Västra Götalandsregionen
- » Emma Henriksson, Famna
- » Anders Holmén, AstraZeneca
- » Hans Hägglund, Karolinska universitetssjukhuset
- » Marianne Larsson, Region Skåne
- » Katrine Riklund, Umeå universitet
- » Marianne van Rooijen, Akademiska sjukhuset
- » Roshan Tofighi, Novartis
- » Ewa Wikström, Göteborgs universitet
- » Päivi Östling, SciLifeLab

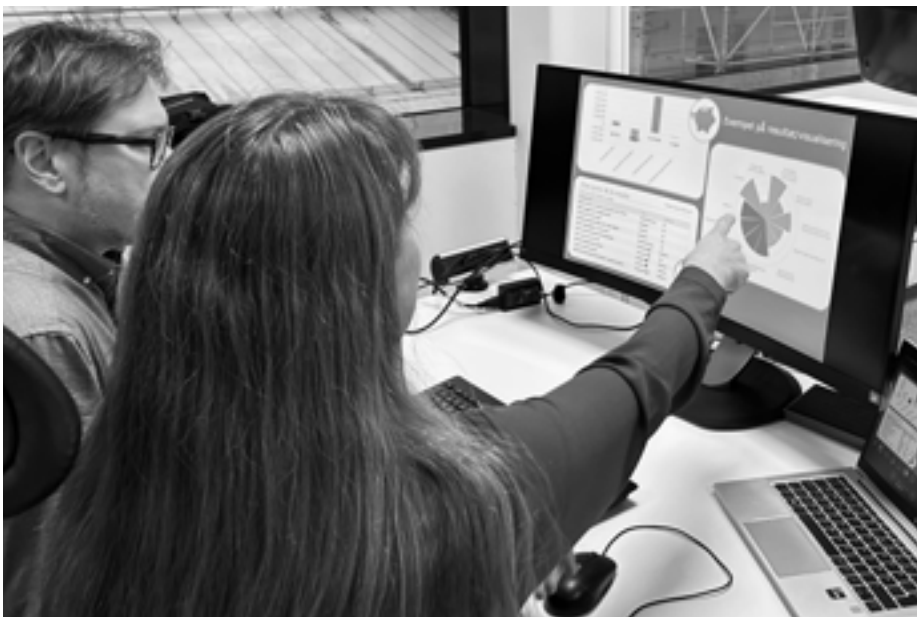
The background of the page is an abstract, artistic composition of wavy, horizontal lines. The color palette is primarily shades of pink and magenta, with occasional streaks of bright yellow and white. The lines vary in thickness and density, creating a sense of movement and depth. The overall effect is a vibrant, textured background that frames the text.

SWElife

Verksamhetsberättelse

Strategiska projekt

Swelife initierar och stödjer så kallade strategiska projekt. Det är projekt som främst bidrar till förändrade arbetssätt eller förbättrade forsknings- och utvecklingsmöjligheter för många parter.

Lina Strand Backman, chef för Innovationsplattformen i Västra Götalandsregionen och medlem i Siiish styrgrupp, och Emil Bexbo, ekonomistrateg på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, studerar värde modellen som beräknar nyttan med en innovation.

Projekt som startade under 2024

Färdplan för implementering av precisionsmedicin i svensk hälso- och sjukvård

Denna insats syftar till att utarbeta en förankrad färdplan för implementering av precisionsmedicin i svensk hälso- och sjukvård. Färdplanen tas fram genom tvärssektoriell samverkan och utgår från det rådande nuläget i svensk hälso- och sjukvård.

För att säkerställa verksamhetsförankring utgör samtliga hälso- och sjukvårdsdirektörer från landets sju universitetssjukhusregioner styrgrupp för projektet. Det bygger vidare på det arbete som redan skett inom ramen för nationella och regionala samverkanstrukturer och initiativ i Sverige. Satsningen baseras på

dialoger mellan Precisionsmedicinska centra, Genomic Medicine Sweden, Biobank Sverige och Nationell ATMP-koordinering.

I september hölls ett uppstartsmöte för projektet. Under hösten genomfördes en nulägesanalys som ligger till grund för arbete med det framåtriktade färdplansarbetet som initieras tidigt 2025.

Färdplan för precisionsmedicin samfinansieras av Swelife och Vinnova.

Förebyggande framtid – nationell struktur för prevention

Projektet syftar till att designa en modell för en öppen nationell preventionsmarknad, redo att implementeras för att förbättra sociala och hälsomässiga utfall. Syftet med projektet är att stödja samverkan mellan olika aktörer för att ta sig an samhällsproblem med nya metoder utan detaljstyrning, vilket öppnar för innovation och förbättrade sociala och hälsomässiga utfall. I projektet ska man identifiera praktiska åtgärder, kostnader, möjliga besparingar och hinder. Projektet kommer att leverera både en kunskapsöversikt och en handlingsplan för att möjliggöra praktisk implementering av förslaget.

Implementering av biobankslagen i hälso- och sjukvården – en framgångsrik modell?

Det övergripande syftet med projektet är att studera implementeringen av den nya biobankslagen. Det kan ge värdefull kunskap som kan underlätta framtida implementerings- och förändringsarbete inom hälso- och sjukvården.

Ett analysramverk har utarbetats baserat på EPIS – Exploration, Preparation, Implementation, Sustainment (Moulin et al. 2019), ett ramverk som ofta används för att analysera implementeringsprocesser.

Genomförandet av delstudie 1 inleddes i slutet av augusti. Projektet har fått tillgång till dokumentation via Biobank Sverige. Tre av fyra intervjuer är genomförda och man har börjat att summera insikter.

Planering för delstudie 2 påbörjades i september. En enkät skickades ut till biobank-samordnare i början av december.

Planering för delstudie 3 inleddes i januari med genomförande av intervjuer i februari.

Stärkt svensk konkurrenskraft för kliniska prövningar

Syftet med projektet är att bereda vägen för ett nationellt partnerskap för kliniska prövningar. Målet med projektet är att teoretiskt testa och undersöka genomförbarheten i de delar av ett nationellt partnerskap för kliniska prövningar som projektparterna identifierat som bärande.

En licens för Citeline är tecknad, definierade dataset hämtade och analyserade, och ett första utkast av beslutsstöd för initiering av terapinätverk är presenterat och levererat.

Omfattande insamling av material kring Trial Nation och NorTrials är genomförd, sammanställd och analyserad. Projektet har gjort studiebesök på både danska Trial Nation och norska NorTrial. Analys av avtal och överenskommelser för de nordiska partnerskapen pågår.

Sedan projektstart har Läke-medelsverket fått i uppdrag att föreslå förbättrade förutsättningar och stärkt genomförandekapacitet för kliniska prövningar. Projektet har nära dialog med Läke-medelsverket för att samordna arbetet. Läke-medelsverket har uttryckt stort intresse för projektet vilket är mycket positivt då de ses som den främsta mottagaren av resultat och lärdomar.

Under 2024 pågick även dessa projekt

Alexandra Patriksson, projektledare för Bridge Sweden på SciLifeLab Day

Bridge Sweden

Målet med Bridge Sweden är att stärka Sveriges position som global aktör inom life science, specifikt inom forskning, utveckling och produktion av biologiska läkemedel som stödjer satsningen på precisionsmedicin.

Under året har projektet identifierat och selekterat konkreta case-projekt som ska användas för att testa och vidareutveckla processer och metoder för ett sammanhållet system av infrastrukturer. Vinnova har nu beviljat fyra case-projekt som nu inkluderas i projektet.

Deltagande infrastrukturer är Scilifelab DDD, Stamcellscentrum och pre-GMP vid Lunds universitet, Testa center och inkubatorer.

Rekrytering av expert på cellinjeutveckling, som får en central roll i projektet, och instrumentupphandling på Scilifelab är klar. Expert började sin anställning i september.

Utveckling av en Return of Value (RoV)-modell som kommer

skickas ut till projekt som genomförts på Bridge Sweden pågår. Syftet är att samla in information om de värden som Bridge bidragit till för projekten.

Projektet har också deltagit på flera konferenser och lanserat en LinkedIn-kanal.

HälsaSverige

HälsaSverige ska bli en samlande nationell organisation för främjande av hälsa och förebyggande av sjukdom samt bidra till att utveckla ett bättre fungerande svenskt ekosystem för dessa frågor. Detta är ett förprojekt som pågått under 2024. Dialoger pågår i syfte att skapa förutsättningar för etablering av en organisation. HälsaSverige har även genomfört intervjuer och workshops med över hundra svenska och internationella aktörer.

Samtal kring en strategi för ett internationellt samarbete är påbörjat.

Projektet har även utrett legala och finansiella förutsättningar som

behövs för att kunna skapa organisationen HälsaSverige. Det har tagit fram en rapport som behandlar behov av och förutsättningar för tillskapandet av organisationen HälsaSverige. Rapporten beskriver vision, uppdrag och mål för en sådan organisation.

Nationell ATMP-koordinering

Syftet med projektet är att skapa en långsiktigt hållbar organisering och finansiering av en nationell samordningsfunktion för ATMP i Sverige. Målet är att få till ett beslut från alla intressenter att skapa en central samordnande funktion. Koordineringsarbetet är förankrat och en nationell styrgrupp och en samverkansgrupp är tillsatt. Den har nationell och tvärssektoriell representation.

Projektet har identifierat fyra prioriterade områden:

- » samarbete kring kliniska prövningar och implementering i vården
- » tillverkning
- » kompetensförsörjning
- » samlad förmåga att säkra finansiering inom och utanför Sverige. Det har förts samtal om vidarefinansiering och internationella samarbeten.

Siish

Siish-projektet verkar för snabbare implementering av innovation i svensk hälso- och sjukvård.

Under våren har tre nationella utvecklingsprintar där flera regioner arbetar tillsammans för att hitta lösningar på stora utmaningar startat. Dessa finansieras av Swelife. Därutöver har 21 regionala förbättringssprintar (regionalt finansierade) initierats i samtliga sju regioner som deltagit. 12 förbättringssprintar är klara. De allra flesta av dessa fortgår nu som del av ordinarie verksamhet och används som lärande exempel och inspiration för övriga regioner.

Tillsammans med Cancerfonden öppnade projektet i juni möjligheten att söka till ett pilotprogram för implementering av forskningsresultat riktat mot prevention och vårdvetenskap. Det var ett stort intresse för att delta och tre projekt beviljades medel. Efter utvärdering har Cancerfonden beslutat att genomföra programmet även nästa år. Ansökan om deltagande öppnar i mars 2025.

Arbete för att stödja forskare att implementera sin forskning i hälso- och sjukvården genom Healthcare Implementation Lab är igång; tre projekt har blivit beviljade i första omgången.

Ett regionövergripande juristnätverk har etablerats för jurister som arbetar med frågor som rör implementering i hälso- och sjukvård. Två workshops har genomförts, varav en tillsammans med Socialstyrelsen i syfte att få en större förståelse kring juristens roll och involvering i rätt fas.

Ett arbete för att öka involvering av bransch-

organisationer pågår.

Swelife har under året beslutat om tilläggsfinansiering för att inkludera ytterligare projektpartners. Varje deltagande region representeras nu av innovationsansvariga inom hälso- och sjukvården, innovationskontor inom lärosäten och inkubatorer/holdingbolag. Detta kommer att accelerera arbetet ytterligare framöver.

Projektet har under året presenterat på flera konferenser och möten.

kvalitet inom Biobank Sverige, vilket underlättar för forskning på biobanksprov.

Projektet har tagit fram en förstudierapport. Den ger en genomlysning och analys av den nuvarande processen för beställning av vätskebaserade prov för SIB. Förstudien presenterar tre nivåer för lösningsförslag för standardisering.

En text är sammanställd för att klargöra de juridiska förutsättningarna för datadelning i samband med SIB och forskning.

Ann Lindgård, projektledare Siish, Fred Kjellson, Innovation Skåne och koordinatör i Siish, och Örjan Norberg, sprintledare. Foto: Lina Strand Backman

Sjukvårdsintegrerad biobanking – effektivare utplock av biobanksprover

Projektet stödjer förbättringar av den nationella modellen för sjukvårdsintegrerad biobanking (SIB) av blod- och vätskeprov för forskning genom bland annat anpassad IT-utveckling, gemensamma juridiska tolkningar och patientutbildningar. Förhoppningen är att projektet bidrar till en ökad harmonisering och

Projektet har definierat vilka datamängder som finns i olika system och påbörjat standardisering och harmonisering av dessa.

Utbildningsmaterial om biobanksfrågor tas fram som en del i EUPATI Sveriges patientutbildning.

Dialog har inletts kring att koppla ihop biobankprojekt med EIT Health, som har en roll i den europeiska biobankssatsningen.

Skalbar nationell datadelning av omikdata för vård, forskning och innovation

Målet för projektet är att skapa konkreta integrationer mellan nationella projekt och aktörer inom hälsodata och genomikfältet.

Projektet fokuserar på två delar där den första handlar om strukturerad insamling av omikdata och tillhörande metadata från regionerna. Den andra delen fokuserar på att tillgängliggöra data från den nationella genomikplattformen till andra nationella aktörer och projekt.

Swelife har under året beslutat om tilläggsfinansiering för att accelerera arbetet ytterligare.

En betaversion av en portal för antalsberäkning inom nationella genomikplattformen beräknas vara utvecklad under 2025. Första demonstrationer av portalen har genomförts och arbete med förslag till betalningsmodell har påbörjats.

På gång nu är ett arbete kring datadelning och integration mellan Nationella genomikplattformen, DDLS, Folkhälsomyndigheten och Individuella patientöversikten (IPÖ). Dessutom pågår förberedelser för import av retrospektiv genomikdata med mål att samla in mer än 90 procent av historiska data relaterad till såväl cancer, sällsynta diagnoser som mikrobiologi från 2019 och framåt.

Swecarnet

Swecarnet är ett öppet mötes- och utbildningsnätverk för akademiska partners, hälso- och sjukvården, industrin och andra aktörer som jobbar mot ökad kompetens, kunskapsutbyte och standardiserade processer för behandling och uppföljning av car-T.

Swecarnet har en ny hemsida. Där kan man bland annat följa utvecklingen av car-T-cellsbehandling i Sverige. Drygt 230 patienter har hittills behandlats med car-T-preparat.

En utbildningsdag genomfördes 20 november med över 250 deltagare, med utredare Mef Nilbert som gäst.

Projektet är involverade i dialoger kring användning av kvantberäkningar för optimering av car-T-cellsbehandling.

En helt ny typ av car-T-behandling erbjuds nu patienter som inte kan behandlas med redan godkända car-T-celler. Denna studie bedrivs i Uppsala.

Testbed for precision health in cancer

En testbädd för kliniska studier etableras för att underlätta införandet av mer träffsäker prevention och behandling inom cancervården. Genom stärkta nationella och internationella samarbeten, ökat nyttjande av nationella infrastrukturer såsom GMS och Scilifelab, och utveckling av nya verktyg påskyndar projektet utvecklingen av morgondagens hälsolösningar.

I år har projektets huvudfokus legat på designutveckling av den nya nationella studien inom precisionsmedicin på cancerområdet, FOCU.SE och en studiedesign har slutligen fastställts. Dialog har förts med ett tiotal läkemedelsbolag som är intresserade av att delta i FOCU.SE.

Feasibility-studie kring studieinklusionsgrundande bred molekylär karakterisering av ctDNA samt jämförelse med nationellt utvecklad panel för

solida tumörer pågår.

Ett patientråd har tillsatts. Projektet har genomfört intervjuer om hinder och förutsättningar för att inkludera patienter i kliniska studier, med analys och förslag på utvecklingsområden.

Projektet har gjort en analys för att öka förståelsen kring utmaningarna när precisionsmedicinska interventioner värderas. Rekommendationer kring detta är publicerade.

Testbädden har aktivt bidragit i workshops till utredningen om kliniska studier och etableringen av Swetrial.

Projektet har utvecklat och genomfört konceptet JoinSweden! Det är ett forum och nätverks-event för att marknadsföra Sveriges styrkor inom kliniska prövningar internationellt. JoinSweden! genomfördes i samband med ESMO24 i Barcelona.

Projektet har skapat och genomfört Cancer Mission Day i Almedalen tillsammans med Nollvision cancer, med en mix av seminarier, workshops och mingel om hur aktörer kan samarbeta smartare för bättre cancerprevention, behandling och livskvalitet med fokus på precisionsmedicin och kliniska studier.

Projekt som avslutades under 2024

Analysplattform för kommunal uppföljning och beslutsunderlag

Förstudie som ur ett juridiskt, funktionellt och ekonomiskt perspektiv beskriver en tänkt lösning för en kommunal analysplattform. Projektet har levererat en beskrivning av lösningens funktionalitet, arkitektur och juridiska grund och tagit fram underlag för utvecklingskostnader, drift och förvaltning.

Det Swelife-finansierade projektet avslutades under hösten 2024. Plattformen drivs nu vidare och kommer till del att ingå i ny satsning finansierad av Stiftelsen för strategisk forskning där man kommer att utveckla en faktisk lösning baserad på förprojektet.

Förberedelseprojekt inför bildandet av CCRM Nordic

CCRM Nordic, den svenska satsningen på en nationell infrastruktur för att stötta kommersiell utveckling och tillverkning av avancerade terapier (ATMP), är i full gång och brygger över en viktig flaskhals i det svenska innovationssystemet för ATMP. Det Swelife-finansierade projektet bidrog bland annat till starten av aktiebolaget CCRM Nordic AB och skapade förutsättningar för att snabbt komma igång med verksamheten.

Lab för analys och processutveckling är på plats och en verksamhetsanpassad produktionsanläggning är under uppbyggnad.

Swaipp

Nya AI-baserade diagnostiska lösningar baserad på bildanalys inom patologi. Sedan ett år tillbaka används projektets lösningar på flera onkologi-kliniker i den svenska hälso- och sjukvården. Genom teknikerna som implementeras genom Swaipp, kan många av de molekylära analysmetoderna ersättas med mycket billigare och lika bra metoder genom bildanalys och AI.

Stratipath – en av projektparterna – tilldelades under Almedalsveckan Dream Award i Techarenan Challenge.

Swaipp har beviljats följdfinansiering via Vinnova fram till september 2027. Fokus är fortfarande att vara en sektorsövergripande innovationsmiljö med förmåga till innovation, klinisk översättning och implementering av AI-baserad precisionspatologi för att förbättra cancervården.

Kompetensportal - nationell samverkan för kunskaps-höjande insatser

En öppen, gratis tillgänglig portal för att samla redan befintligt web-baserat kunskaps-höjande material för entreprenörer inom life science. I portalen finns det nu mer än sjuttio kurser. Den har tvåhundra femtio aktiva användare och används kontinuerligt av innovationsstödet. Kompetensportalen kommer framöver att tillhandahållas av ALIS-inkubatorerna.

Statistik

192

Så många projekt har finansierats i Swelifes utlysningar för innovationsprojekt. Den sista utlysningen genomfördes 2023 för projekt som är aktiva 2024–26. Bland de senaste projekten finns bland annat diagnostiska test för tidig upptäckt av olika typer av cancer, biomarkörer för artros och reumatoid artrit samt verktyg för livsstilsförändringar för att förebygga ohälsa.

Topp- 5 indikationsområden i innovationsprojekten som Swelife finansierat

- » Cancersjukdomar
- » Kardiovaskulära sjukdomar
- » Diabetes
- » Rörelseorganens sjukdomar
- » Infektionssjukdomar, AMR, virus, covid, inflammatoriska sjukdomar

Könsfördelning i projekten

Sett över hela programperioden har Swelife haft en relativt jämn könsfördelning bland projektledarna. Se statistik nedan.

Strategiska projekt

35 Män (42%)

48 Kvinnor (58%)

Innovationsprojekt

114 Män (59%)

78 Kvinnor (41%)

Innovationsprojektet

Swelife finansierar kommersialiserbara innovationsprojekt med målet att främja framtida tillväxt inom life science-sektorn. I våras presenterades de projekt som tilldelats medel i programmets sista utlysning.

Tretton innovationsprojekt fick finansiering genom utlysningen Samverkansprojekt för bättre hälsa. Totalt sökte 86 projekt.

Projektet sökte i mycket hög konkurrens. Eftersom många projekt av hög kvalitet ansökte, beslutade Vinnova att finansiera ytterligare fyra projekt utöver tidigare beslutad utlysningsbudget om 25 miljoner. Det strategiska innovationsprogrammet för medicinteknik, Medtech4Health, finansierade också ett projekt. Den totala utlysningsbudgeten blev därmed 36 miljoner.

Med denna utlysning vill Swelife hjälpa Sverige att förbli världsledande inom exempelvis diagnostik, läkemedel och medicinteknik. Målet är att främja förnyelse och innovation för en mer värdeskapande hälso- och sjukvård samt öka tillväxten inom life science-sektorn i Sverige. Projektet ska leda till produkter, tjänster, processer eller andra kvalitets- eller värdeskapande lösningar som:

- » förväntas leda till förbättrad prevention, diagnos, monitorering eller behandling av hälsotillstånd
- » har ett tydligt kommersiellt fokus
- » är nyskapande eller väsentligt bättre än vad som redan finns på marknaden
- » berikas av en kvalitativ samverkan mellan olika sektorer
- » är framtagna tillsammans med slutanvändare.

Relevanta marknadsmässiga förutsättningar ska vara validerade och tydligt beskrivna i projektansökan. Ett lyckat projektresultat ska skapa förutsättningar för hållbar tillväxt i Sverige.

Projekt som fick medel i utlysningen

- » Fluolink AB: Tekniköverföring av system för optisk guidning inom neurokirurgi, Linköping
- » Göteborgs Universitet, Sahlgrenska Akademin: Livsstilsverktyget: en skalbar patientnära lösning för att förebygga och behandla livsstilssjukdomar, Göteborg
- » Karolinska Institutet: Diagnostik för att övervaka utvecklingen av HIV-reservoaren, Solna
- » Lipum AB: Precisionsmedicinska biomarkörer för att optimera personlig behandling vid RA, Umeå
- » Medituner AB: Förbättrad KOL-vård genom digitalisering, Stockholm
- » OxLantic Medical AB: MARIE, Uppsala
- » Reccan AB: Diagnostiskt test för tidig upptäckt av pankreascancer, Lund
- » Region Skåne, Skånes Universitetssjukhus: Ny ultraljudsbaserad metod för att prediktera stroke orsakad av åderförkalkning, Lund
- » Region Skåne, Skånes Universitetssjukhus: Registerbaserad Randomiserad kontrollerad Studie (R-RCT) av bärbar strokedetektion, Lund
- » RISE: Effektstudier av stamceller och läkemedel med monitorering av biomarkörer för artros
- » RISE: Monitorering av terapi mot lungcancer med vätskebiopsi för förbättrad behandling och överlevnad
- » Voc Diagnostics AB: Diagnostisk metod för tidig upptäckt av äggstockscancer (del 2), Linköping
- » Gynius Plus AB: Implementering av AI baserad Swede Score uppskattning med hjälp av mobila kolposkop, Göteborg (Projekt finansierat av Medtech4Health)

Programkontoret 2024

Efter fjolårets lyckosamma utvärdering av Swelife, kunde styrelsen besluta om ett ansökningsunderlag om ny programperiod i mars. Ansökan beviljades i juli. Finansieringen av koordineringsmedel innebär att programmet kan fortsätta sin verksamhet med oförminskad energi till och med december 2026, och därefter finns det medel för visst efterarbete.

Karin Lilja, Thomas Gunnarsson, Heather Marshall-Heyman, Ebba Carbonnier och Maja Lindh på programkontorsmöte i maj 2024. Saknas på bild gör Peter Nordström, Michael de Rooy och Rikard Lövström. Foto: Peter Nordström

Peter Nordström och Christina Östberg Lloyd på scen under jubileums-konferensen 24 april 2024.

Utvecklingsarbete

Swelife avslutas som program 2026, Medtech4Health året därpå. Flera andra stora satsningar för innovation och nytänkande inom hälsa och life avslutas de närmaste åren utan att det finns tydliga arvtagare. Det finns idag ingen given organisation att lämna över kunskap och erfarenheter till från SIP-arbetet. Det finns inte heller någon given organisation som tar ledarskap för att förverkliga life science-strategin.

I enlighet med rekommendationer från nioårsutvärderingen, ska Swelife utarbeta ett förslag på struktur för främjande av life science-ekosystemet i Sverige på

systemnivå efter programavslut.

Som en del i detta arbete utarbetade styrelsen på styrelsemötet 23 april tre framtidsscenarioer. Man valde att gå vidare med ett av scenarierna. Höstens aktiviteter har fokuserats på att mobilisera aktörer kring ett konkret förslag på struktur som efter Swelife ska främja life science-ekosystemet i Sverige på systemnivå. Ett högnivåmöte har genomförts, se nedan.

Swelife har även under 2024 bidragit till den svenska utvecklingen av kvant-life science. Bland annat har vi bidragit till ett underlag för den nationella kvantstrategin.

Konferenser och möten

Swelife har funnits i tio år, och det firade vi med en jubileums-konferens den 24 april i Stockholm med ungefär tvåhundra deltagare. Moderator var Swelifes tidigare ordförande Christina Östberg Lloyd. Ämnena under dagen sträckte sig från prevention till precisionsmedicin. Flera av Swelifes strategiska projekt presenterades. Hälsodata diskuterades i en egen talkshow! Fler bilder på sidan 6.

Den 24 oktober samlade Swelife ett sjuttioal personer i Stockholm till ett högnivåmöte för att tillsammans diskutera ett förslag på hur man kan stödja genomförandet av life science-strategin. Processledare var Kristian Wirsén. Energin i rummet var hög och det var tydligt att det finns ett stort engagemang i frågan.

Opinionsarbete

Swelife har under året haft kontinuerlig dialog med life science-kontoret. I dessa dialoger har goda exempel från projektportföljen presenterats och behovsområden lyfts fram. Bland annat har behov inom prevention, precisionsmedicin och kvant diskuterats.

Swelife har bedrivit opinionsarbete på fler sätt:

» 29 februari, debattartikel i Life Science Sweden: "Vi uppmanar regeringen till krafttag"

» 27 juni, pressmeddelande om att det krävs en tydlig vision kopplat med långsiktigt finansierade initiativ, tillräckliga resurser och partnerskap för att ta ett samlat grepp för en systemtransformation inom hälsoområdet.

» Dialog med branschföreningarna (Lif, SwedenBio, Swedish Medtech och Ikem) om behovet av långsiktiga och kraftfulla satsningar inom life science, delvis kopplat till beslut om finansierade impact innovation-program.

Patientinvolvering

Patientrepresentanter har involverats i Swelifes möten och konferenser, både som presentatörer, i paneler och som deltagare.

Programkontoret har kartlagt graden av, och formerna för patientinvolvering i programmets strategiska projekt. Kartläggningen syftar till att nyansera bilden av vad patientinvolvering innebär i Swelifes portfölj av pågående strategiska projekt, samt till att identifiera projekt som kan stärkas av ytterligare patientinvolvering. Projekten arbetar alltmer integrerat med patienter för att utveckla processer, produkter och tjänster som stödjer individens och patientens resa genom hälso- och sjukvården samt forskningen.

Ett exempel från projekten är Swecarnet. Här beskriver de själva:

"Patientrepresentant har deltagit på våra utbildningsdagar, och vi arbetar med att se hur vi kan stärka patientinvolveringen ytterligare och på rätt sätt. Vi har inkluderat kognitiva tester efter behandling med car-T i vår nationella etikansökan – då vi kunnat observera att många har besvär av detta – där patienten kan fylla i frågor avseende sitt psykiska mående. Här vill vi ha med oss patienter eller patientrepresentant som kan hjälpa oss att designa appen för optimal användarupplevelse, samt hjälpa oss hur vi kan göra den bättre."

Swecarnet [redigering för tydlighet]

Ett annat exempel är projektet Skalbar nationell datadelning av omikdata, där patientrepresentanter är med och leder arbete med att öka kunskap om hur genetisk analys skapar värde vid diagnos och behandling av en rad sjukdomar. Nämnas kan även Testbed for precision health in cancer där patientföreningar leder arbetspaketet.

Fråga experterna och Hälso- tavägledningen

Flera Fråga experterna – där deltagarna har möjlighet att ställa frågor till inbjudna hälsodataexperter – har genomförts: fyra digitala och ett live 13 maj i samband med Vitalis-mässan i Göteborg. För att bredda målgruppen genomfördes ett Fråga experterna tillsammans med Swedish Medtech. Resultatet blev lysande, med över femtio deltagare i forumet.

Dialog pågår kring fortsatt utveckling och förvaltning av hälsodatavägledningen på hälsodata.se med relevanta aktörer.

Hälsodatavägledningen har presenterats på ett antal möten och konferenser under året.

Internationella aktiviteter

Swelifes internationaliseringsansvariga Heather Marshall Heymann har regelbundet gjort sammanställningar över aktuella, internationella utlysningar. Dessa har publicerats på Swelife.se och informerats om på LinkedIn.

Swelife och EIT Health Scandinavia förnyade det MoU (memorandum of understanding) som beskriver hur vi som organisationer ska kunna hjälpa varandra.

Swelife har under året haft dialog med pågående strategiska projekt för att diskutera internationaliseringsmöjligheter och kommande utlysningar. Programkontoret har samlat ett antal nationella storsatsningar inom hälsodataområdet för att mobilisera arbetet för ansökningar till kommande IHI call 9-utlysning.

Ebba Carbonnier har deltagit i möten inom området kvant-life science, bland annat i Danmark och Finland.

Den 11 juni höll Åsa Wallin en digital workshop för Swelifes nätverk om hur man som startup kan tänka för att ta sig in på den amerikanska marknaden och vilket stöd man kan få.

Ytterligare aktiviteter beskrivs i projekten ovan.

Ebba Carbonnier på Techarenan om kvantsäkerhet. Foto: Telenor

Heather Marshall-Heyman och Peter Nordström tillsammans med Matilda Åberg Wennerholm och Monica Åberg Yngve från EIT Health Scandinavia.

Åsa Wallin på CES (Computer Electronics Show) i Las Vegas, USA)

Kommunikation

Kommunikationsarbetet fokuserade mest på de konferenser samt opinions- och strategiarbete som nämns ovan, men förutom det hände följande:

- » För att stärka upp särskilt inom event och på det grafiska området, anställdes Maja Lindh i maj.
- » LinkedIn är fortsatt den överlägset största kanalen för Swelife med över 3 100 följare.
- » En årsrapport för 2023 och en halvårsrapport för första halvåret 2024 har gjorts.
- » Ett nytt nyhetsbrev, The Health and Sustainability Newsletter, har skapats och kommit ut med fyra nummer.
- » 6 nyhetsbrev från Swelife har skickats ut till 912 prenumeranter.
- » 23 utskick av Swelifes omvärldspaningar Spanat från Swelife skickades ut till 214 prenumeranter.

Webbkvalitet

Swelife.se rankas som plats 23 av 210 på Webperfs lista över Övrig offentlig sektor, juni 2024 (34 av 207 i augusti 2023, plats 34 av 197 i juni 2022, plats 56 juni 2021).

Uppföljning kommunikation

LinkedIn är en av Swelifes viktigaste kommunikationskanaler. Kanalen får fler följare och varje inlägg möter allt större engagemang. Så här beräknas engagemangskvoten: $\text{Engagemang (Likes + } \frac{1}{2} \text{ Comments) / Views} \times 100\% = \text{Rate (\%)}$

En årsrapport från det strategiska innovationsprogrammet Swelife, januari 2025.

Bilder: Om inget annat anges är bilderna privata.

Kontakt Swelife

Besöksadress: The Spark, Medicon Village, Scheeletorget 1, Lund

Postadress: Box 117, 221 00 Lund

E-post: info@swelife.se

Programchef Peter Nordström

+46 705-191 220

peter.nordstrom@swelife.se

SWElife

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

 Energimyndigheten

FORMAS

Strategiska
innovations-
program